

Augustus 2010. Het lijkt nog ver weg. Maar als je bedenkt dat alle 21 scholen voor beroepsonderwijs van ROC Eindhoven vanaf die datum competentiegericht onderwijs (cgo) moeten aanbieden, lijkt er geen tijd genoeg. Hoewel verschillende scholen en opleidingen de afgelopen jaren al hebben geëxperimenteerd met deze vorm van onderwijs, lijkt eenduidigheid ver te zoeken. Tijd voor concrete stappen. Tijd voor TIME.

Het TIME-team met v.l.n.r. Marjolijn Kleingeld; Peter Verdaasdonk, Leonie Sinke en Willem van Dinther.

TIME-team schiet scholen te hulp bij de invoering van competentiegericht onderwijs in 2010

‘TIME is een veranderingsmethode’

Edwin Verlangen, directeur Onderwijs en Studentenservice.

TIME staat voor Toegepast Integraal Model Eindhoven. “TIME is een veranderingsmethode”, verduidelijkt Edwin Verlangen, directeur Onderwijs en Studentenservice binnen ROC Eindhoven. Hij legt uit waarom deze aanpak noodzakelijk is. “Een aantal jaren geleden heeft het competentiegericht onderwijs mondjesmaat zijn intrede gedaan binnen ROC Eindhoven. Managementteams, docenten en andere medewerkers lieten er ieder op hun eigen manier hun licht

over schijnen. Met als gevolg: tal van interessante concepten die doorgaans problematisch ingevoerd konden worden, omdat het personeel of de systemen er niet voor waren ingericht. Toen hebben we de koppen bij elkaar gestoken en besloten de overgang naar competentiegericht onderwijs integraal aan te pakken.”

Het vierkoppige projectteam van TIME werd geboren, onder wie Leonie Sinke (beleidsmedewerker P&O), Willem van Dinther (projectleider e-learning), Marjolijn Kleingeld (onderwijskundige) en Peter Verdaasdonk van het (externe) bedrijfskundig adviesbureau Advitrae. Ieder teamlid is verantwoordelijk voor een deelaspect van de onderwijshervorming: onderwijs, planning, systemen (ict) of personeel en organisatie. Verlangen: “Voor elk deelaspect heeft het TIME-team basisvoorwaarden opgesteld. Deze moeten ingevuld zijn om competentiegericht te kunnen opleiden. Ook is nagedacht over hoe flexibilisering van het onderwijs eruit ziet. De weg naar flexibel onderwijs kent drie stations: aanbodgericht, vraaggericht en vraaggestuurd onderwijs.”

Met vier pilotscholen is de volgende stap gezet. “Uit een vragenlijst (scan) moet voor hen duidelijk worden hoever zij zijn met competentiegericht onderwijs, en naar welke deelaspecten hun aandacht de eerstkomende tijd uitgaat. Dit mondt uit in een plan van aanpak voor de invoering van competentiegericht onderwijs.”

‘Lokale’ TIME-teams

Eén van de vier pilotscholen is de School voor de Zorgsector. “TIME zal in mijn ogen bijdragen aan een goede analyse op de verschillende aandachtsgebieden, zodat we gericht kunnen werken aan verbetering van onze processen”, aldus Anita Verbeek, één van de adjunct-directeuren van de school. “Door de scans die we hebben ingevuld, komt naar voren waar we sterk in zijn en waar we tot nog toe te weinig aandacht aan hebben besteed, of beter gezegd: waar nog verbeterpunten liggen.”

De ingevulde scans worden binnenkort besproken. Adjunct-directeur Nettie Rooijmans: “Wanneer we tot de conclusie komen dat onze school nog veelal aanbod-

gericht is ingericht, hoop ik dat TIME kan helpen om dit, waar noodzakelijk, om te buigen naar vraaggestuurd onderwijs.”

De vaart erin

Rooijmans slaat volgens Edwin Verlangen en Marjolijn Kleingeld de spijker op de kop. Verlangen: “Het TIME-team ondersteunt de scholen bij de overgang naar competentiegericht onderwijs. De scans leveren een beeld op waar de scholen staan en het team probeert er een richting aan te geven.” “Wij denken met de scholen mee, we denken niet voor hen”, voegt Kleingeld eraan toe. “De scholen vullen de scans over het algemeen snel en gemakkelijk in. Als wij dan met ze gaan praten, blijken sommige zaken toch net iets anders te liggen. Wij bieden helderheid en geven richting aan.”

Het ‘lokale’ TIME-team van de School voor de Zorg staat te popelen om aan de slag te gaan. Alle leden zijn het erover eens dat de vaart erin moet blijven. Volgens stafmedewerker Mark Zwamborn moet niet worden onderschat hoeveel tijd het kost om de zaken aan te pakken. “Vooral

het communiceren met medewerkers en stage-instellingen vergt veel tijd.” Inderdaad, augustus 2010 mag dan ver

weg lijken, de klok tikt verder. Ondertussen doet het TIME-team zijn werk. Het heeft zijn naam in ieder geval mee. <<

Drie docenten aan de School voor Horeca over flexibilisering en competentiegericht onderwijs:

Hans Heesen: “Flexibilisering, ...uhm?”

Kirsten Hamelink: “Volgens mij heeft dat te maken met het flexibel aanbieden van onderwijs aan studenten en hen de mogelijkheid te bieden flexibel in te stromen.”

Hans: “Ons onderwijssysteem is vrij star.”

Johan Kootkar: “Ja, we geven steeds meer les in groepjes, maar een student die wil instromen, valt buiten de boot.”

Kirsten: “We zouden veel flexibeler moeten zijn. Een student zou bijvoorbeeld zelf moeten weten welk onderwerp hij eerst aanpakt en hoe hij dat doet.”

Als de term competentiegericht onderwijs valt, knikt het drietal enthousiast.

Hans: “Het is de bedoeling dat we niet alleen kennis aanbieden, maar ook vaardigheden aanleren.”

Kirsten: “Ik sta achter deze vorm van onderwijs, omdat je scholing voor studenten op deze manier veel boeiender maakt.”

Johan: “Competentiegericht onderwijs is goed, maar enige ondersteuning bij de invoering ervan kunnen we wel gebruiken.”

Hans: “Is er een speciaal team voor opgezet? Laat ze met ons komen praten, want het leeft onder docenten!”